

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
імені проф. Балацького О. Ф.
(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 1

Суми
Сумський державний університет
2016

бізнес-процесу (співробітник компанії, керуючий ходом бізнес-процесу чи особа, яка відповідальність за його результати та ефективність), бізнес-аналітик, керівництво та інші зацікавлені сторони матимуть чітке уявлення про те, як організована робота. Розуміння ходу існуючих бізнес-процесів дає можливість судити про їх ефективність та якість. Успішна розробка прикладних систем, які забезпечують підтримку виконання бізнес-процесів від початку до кінця, можлива лише тоді, коли самі процеси детально зрозумілі [2]. Моделлю бізнес-процесу називається його формалізоване (графічне, табличне, текстове, символне) описання, що відображає реально існуючу або передбачувану діяльність підприємства. Модель, як правило, містить наступні відомості про бізнес-процеси: набір складових процесів бізнес-функцій; порядок виконання бізнес-функцій; механізми контролю та управління в рамках бізнес-процесу; виконавців кожної бізнес-функції; вхідні та вихідні документи чи інформацію; ресурси, необхідні для виконання кожної бізнес-функції; документацію та умови, що регламентують виконання кожної бізнес-функції [3]. Для моделювання бізнес-процесів можна використовувати різні методи. Метод або методологія моделювання включає в себе послідовність дій, які необхідно виконати для побудови моделі, тобто процедуру моделювання, і застосовувану нотацію (мову). Найбільш популярною методологією бізнес-моделювання є ARIS, але також відомі Catalyst компанії CSC, Business Genetics, SCOR (Supply and Chain Operations Reference), POEM (Process Oriented Enterprise Modeling) та ін. Мова моделювання має свій синтаксис (умовні позначення різних елементів і правила їх поєднання) і семантику.

1. Самуїлов К.Є., Серебреннікова Н.В., Чукарін А.В., Яркіна Н.В. Основи формальних методів опису бізнес-процесів: Підр. допомога. - М.: РУДН, 2008. - 130 с.

2. Андерсен Б. Бізнес-процеси: інструменти вдосконалення. - М., 2008.

3. Дж.Джестон. Управління бізнес-процесами. Практичний посібник з успішної реалізації проектів. – Перекл. з англійської. – СПб Символ-Плюс. 2008. – 512 с.

Науковий керівник: к.е.н., доц. Кубатко О. В.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ: МЕТОДИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПІДХОДИ ОБЛІКУ

доцент **Осадча О.О.**

*Національний університет водного господарства та природокористування
(Україна)*

Облікову систему, яку ми використовуємо сьогодні, розроблено для потреб індустріальної ери. Процеси інтеграції фінансової та нефінансової інформації в системі господарського обліку – невід’ємна умова результативності обліково-аналітичного забезпечення менеджменту суб’єкта. Вимоги часу передбачають розширення об’єктів обліку (в т.ч. операцій, що

формують статті капіталу) за рахунок так званих «постіндустріальних об'єктів», серед яких - інтелектуальний капітал.

На основі диференціації форми та особливостей функціональної цінності інтелектуального капіталу в міжнародній обліковій практиці виділяють в його складі окремими об'єктами обліку: людський капітал; соціальний (часто ототожнюють з інтелектуальним капіталом); комунікативний капітал.

Соціальний капітал - позначення соціальних зв'язків, що можуть виступати ресурсом отримання суб'єктом економічних вигод. Для соціального капіталу характерно:

- є продуктом суспільного виробництва, матеріальною базою, засобом досягнення групової солідарності;

- виступає не тільки і не стільки причиною економічних вигод, скільки проявом соціально-економічних умов та обставин;

- ідентифікується як груповий ресурс і не може бути вимірний на індивідуальному рівні.

Елементи інтелектуального капіталу - нематеріальні активи, що ідентифікують свою корисність через генеруванні економічної вигоди та/або соціально-економічного ефекту в результаті господарської діяльності. Заслужує на увагу пропозиція польського науковця Петера Фредеріка використовувати для оцінювання інтелектуального капіталу методи соціального обліку:

Соціальний чистий прибуток = Виручка - Витрати (комерційний облік) + Споживчий надлишок + Значення позитивних зовнішніх ефектів - Надлишок виробника внаслідок змін на ринках факторів виробництва - Величина негативних зовнішніх впливів (дані соціального обліку) [3].

Специфіка організаційно-правових форм господарювання (як і використання інтелектуального капіталу) передбачає визнання доходів через оцінку:

- матеріальної вигоди (економічна вигода) - одержаної/нарахованої економічної вигоди за операціями господарської діяльності;

- соціально-економічного ефекту (CEE) – корисного результату, вираженого у вартісній оцінці; потенціалу корисності видів (операцій) діяльності суб'єкта, пов'язаного, першочергово, з виконанням заходів соціально-економічного розвитку, оціненого як вартісними, так і якісними характеристиками тощо [2].

З урахуванням специфіки використання досліджуваних активів доцільно розглянути ще один критерій корисності – дохід через зменшення трансакційних витрат. Протягом 2000–2011 рр. сума трансакційних витрат суб'єктів господарювання (крім банків та суб'єктів малого підприємництва), відображена у фінансовій звітності, зросла у 9 разів – від 50 млрд. грн. до 453,2 млрд. грн. [1]. Можна виділити ряд основних трансакційних витрат, пов'язаних із забезпеченням господарської діяльності: трансакційні витрати маркетингової діяльності, трансакційні логістичні витрати по переміщенню

матеріальних виробничих ресурсів, трансакційні виробничі витрати, трансакційні витрати на ведення бухгалтерського обліку і формування фінансової звітності.

Висновки і перспектива подальших досліджень. На етапах трансформації національної економіки інтегровану звітність доцільно посилити в питаннях розкриття нематеріальних активів через оцінку факторів їх впливу на фінансові результати суб'єкта господарювання. Інтелектуальний капітал є досить складним, проте, важливим об'єктом сучасної обліково-аналітичної системи суб'єкта господарської діяльності. Реформація облікових концепцій вимагає злагодженої, глибокої та наполегливої роботи науковців, адже від цього залежить ефективне існування бізнесу (в першу чергу, великого), а отже - всього суспільства.

1. Канцуров О.О. Інституціональні засади розвитку бухгалтерського обліку : автореф. дис ... д-ра екон. наук: 08.00.09 /Олег Александрович Канцуров . – Київ, 2015 . – 33 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://library.univer.kharkov.ua/OpacUnicode>

2. Левицька С.О. Фінансові результати господарської діяльності як об'єкти бухгалтерського обліку та менеджменту. Науково-практичний журнал «Бухгалтерський облік і аудит» .- №12, 2015.- с.2-10

3. Friedrich P. Determining Social Capital by Social Accounting / Peter Friedrich // Institute of Economic Research Working Papers. The paper submitted to VIIIth International conference on applied economics contemporary issues in economy under the title Market or government? – 2015. – №. 1.

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ФРАНЧАЙЗИНГУ В УКРАЇНІ

студент гр. М-31 **Поважна А. І.**
Сумський державний університет (Україна)

Франчайзинг – підприємницька діяльність, при якій за допомогою договору правовласник передає користувачеві за винагороду на певний строк комплекс виключних прав на використання ім'я компанії, її репутації, послуг, товарів, спеціалізованого обладнання, комерційної інформації, яка є під захистом закону, а також інших об'єктів виключних прав, передбачених договором.

В усьому світі франчайзинг уже давно є невід'ємною частиною економіки. У розвинених країнах за допомогою франчайзингу здійснюється більше 40 % усіх продажів. Проте в Україні ця бізнес-технологія тільки починає знаходити своїх прихильників.

Найбільш відомими франчайзерами у світі є McDonald's, Xerox, Coca-Cola, Ford, Hilton, Zinger, Kentucky Fried Chicken, Perkits Yogurt, Great American Cookie, Holliday Inn, Kodak, Benetton, Pepsi Co, в Україні - ТМ «Піцца Челентано», Форнетті, Дім кави, Картопляна хата, ТМ «Михайло Воронін», Джинси Суперціна, ТМ «ZARINA», Галопом по Європам, Наша яряба тощо. [1]

Нині, на мою думку, франчайзинг в Україні не набув широкого